

Suomen luonnonsuojeluliiton Varsinais-Suomen piiri ry
Martinkatu 5
20810 Turku
varsinais-suomi@sll.fi
040-372 5301

tekninen.toimisto@sauvo.fi

Lausunto ympäristönsuojelumääräysten luonnoksesta

Me allekirjoittaneet yhdistykset pidämme ympäristönsuojelumääräyksiä pääosin hyvinä ja ympäristön pilaantumista ehkäisevinä.

Olemme ajatelleet kohderyhmänä sekä kansalaisia yleisesti että mahdollisia luvanhakijoita tai ilmoitusten kirjoittajia. Tausta-ajatuksemme on, että selvät ja yksiselitteiset määräykset vähentävät viranhaltijoille tulevia kysymyksiä. Mikään selkeystaso ei poista kaikkia kysymyksiä, koska vain pieni osa kansalaisista lukee määräykset. Toisaalta helppolukuisempia määräyksiä todennäköisesti luetaan mieluummin.

Erillisinä havaintoina tavoitteena edellä mainittu yksiselitteisyys ja selkeys esitämme kuitenkin seuraavaa:

Kohta Tavoite, 1.1. Ympäristönsuojelulaki pitää lain tarkoituksena ympäristön pilaantumisen ehkäisemistä, mutta myös pilaantumisen vaaran ehkäisyä. Se olisi hyvä mainita myös Sauvon ympäristönsuojelumääräyksissä. Jotkut määräykset lisäävät yksityisten ja yritysten kustannuksia. Kaikki toimet eivät kuitenkaan suoraan ehkäise pilaantumista vaan osa on sellaisia, jotka toteutuvat vain onnettomuus- tai vahinkotapauksissa tai vastaavissa. Asianosaisten on helpompi ymmärtää vaaran ehkäisemiseksi tehdyt toimet, jos se on erikseen mainittu tavoitteena.

Kohta 3.2. Ehdotetaan muutettavaksi lause: "Natura-alueilla ja muilla luonnonsuojelualueilla noudatetaan niitä koskevia luonnonsuojelusäädöksiä." muotoon:

"Natura-alueilla ja luonnonsuojelualueilla noudatetaan niitä koskevia luonnonsuojelu- ja muiden säädöksiä."

Natura-alue ei ole varsinainen luonnonsuojelualue. Se suojelee erikseen nimettyjä

lajeja tai luonnon monimuotoisuutta sen mukaan, mitä perustamispäätöksessä on määrätty. Alueiden suojelu voidaan toteuttaa esimerkiksi luonnonsuojelulailla, mutta myös esimerkiksi vesi- tai maankäyttö- ja rakennuslailla. Lajisuojaeluun on myös erilaista lainsäädäntöä ja velvoitteita.

Toisaalta pitää myös muistaa, että myös Natura-alueen ulkopuolinen toiminta voi tarvita vaikutusten arvioinnin ja joissain tapauksissa toiminta, joka vaarantaa Natura-suojelun perusteena olevia luonnonarvoja, voidaan kieltää tai vaikutuksia tulee ainakin lieventää erilaisin toimenpitein.

Kohdan 4.12 perustelujen kohdassa 4.2 on lause:

“Pohjavesialueiden tilaa seurataan aktiivisesti, ja alueiden luokittelu muuttuu, ja muiden alueiden erillismaininta mahdollistaa myös näiden alueiden huomioimisen ilman, että ympäristönsuojelumääräyksiä täytyy muuttaa, mikäli uusia alueita luokitellaan.”

Lause on epäselvä. Lauseesta ei selviä, miksi alueiden luokittelu muuttuu. Ehdotetaan lause jaettavaksi useampaan lauseeseen.

Kohta 5.2. Ehdotetaan lisättäväksi luetteloon lääkkeet.

Kohtaan 5.5. ehdotetaan lisättäväksi määräystä siitä, että määräyksessä luetelluissa kohteissa on huolehdittava siitä, että vahinko- tai onnettomuustapauksissakaan kiellettyjä nesteitä ei pääse viemäriin. Varautuminen voidaan toteuttaa varoaltilla tai allastetulla alueella, jossa on mahdollisuus sulkea liittymä viemäriin. Lisäksi ehdotetaan, että kyseisessä määräyksessä oleva sana “laitosmaisesti” korvataan sanalla “ammattimaisesti” kuten määritelmässä 4.7.

Kohdassa 6.1 ehdotetaan täsmennystä, että muualla Sauvon kunnan alueella (kuin ranta- ja pohjavesialueilla) noudatetaan vähimmäispuhdistusvaatimuksia.

Kohdassa 6.3 ehdotetaan muutettavaksi pohjavesien pilaamiskiellon mukaisesti, että määräyksissä mainituilla pohjavesialueilla kaikki talousjätevedet tulee johtaa umpinaiseen säiliöön. Vaihtoehtoisesti jätevedet voidaan johtaa suljetussa viemärissä em. alueen ulkopuolelle asianmukaiseen jätevedenkäsittelyyn.

Kohdassa 6.5 ehdotetaan määrättäväksi hajuhaittojen minimoimiseksi pidempi suojaetäisyys jätevesijärjestelmän ja rakennuksen välillä, esimerkiksi 20 metriä.

Kohta 6.8, ylimääräinen pilkku sanojen “pesuvedet, voidaan” välissä. Lisäksi kyseistä määräysten ehdotetaan muutettavaksi vesiensuojelullisista perusteista seuraavasti:

“Ranta-alueella erillisestä saunarakennuksesta tulevat vähäiset pesuvedet voidaan hallitusti imeyttää maaperään, ei kuitenkaan lähemmäksi kuin 10 metriä (tai muu annettu metrimäärä) vesistöä. Maaperän on sovelluttava imeyttämiseen eivätkä jätevedet saa johtua suoraan vesistöön tai ojaan.”

Kohta 8, ehdotetaan alkuun uutta pykälää. Sen sisältö voisi yleisesti ottaen olla seuraava:

Ajoneuvojen, veneiden (jne.) pesu on sallittu ainoastaan kiinteistönomistajan omalla kiinteistöllä tai erityisesti sellaisten laitteiden pesuun tarkoitetuilla alueilla.

Suunnilleen vastaava periaate on koottavissa myöhemmin esitetyistä määräyksistä yhteensä, mutta lukemisen selkeyttämiseksi määräys voisi olla yhteen pykälään koottuna ja mieluummin kohdan alussa.

Kohdassa 8.4 ehdotetaan, että jätevesien käsittelyn määräystä selkeytetään seuraavasti: “Ajoneuvojen, veneiden, koneiden ja muiden vastaavien laitteiden säännöllisessä ja laajamittaisessa pesutoiminnassa pesuvedet on johdettava asianmukaisen esikäsittelyn kautta jätevesiviemäriverkostoon. Viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla pesuvedet on esikäsiteltävä ja johdettava hyväksytyyn jätevesien käsittelyjärjestelmään.”

Kohdat 8.6-9.3, ehdotetaan yhdistettäväksi luvuksi 9, joka voitaisiin nimetä: Määräykset maatalouden päästöjen rajoittamiseksi”. Tällöin voitaisiin antaa määräyksiä myös uusien eläinsuojien ja naapurin asuinkiinteistön välisestä vähimmäisetäisyydestä ellei näistä ole määräyksiä kunnan rakennusjärjestyksessä. Määräys voisi olla: “Uusia eläinsuojia ei saa sijoittaa XX metriä lähemmäksi naapurin asuinkiinteistöä”.

Kohdissa 8.6 - 8.13 ei oteta kantaa nautakarjan laitumiin. Lampaat sen sijaan on mainittu. Saattaisi olla aiheellista ulottaa määräykset myös nautoihin ja muihin mahdollisiin laiduntaviin lajeihin.

Kohdissa ei ole mainintaa kaltevasta ulkoilu- ja laidunalueesta. Nitraattiasetuksen kaltevuusrajoja voisi käyttää näissäkin määräyksissä ja kaltevissa kohdissa kasvattaa suojaetäisyyksiä vesistöihin. Suojaetäisyyksien vaihtoehtona voisi olla riittävän iso kosteikko, jonka kautta valumavedet voisi ohjata eteenpäin.

Kohta 9.1 on käytännössä lievempi kuin nitraattiasetus. Ehdotetaan lisäystä tekstiin suunnilleen seuraavasti: “Sen lisäksi, mitä nitraattiasetus määrää...”. Lisäksi

ehdotetaan, että yhdyskuntaliete kuvaillaan määritelmässä ja siihen sisällytetään sako- ja umpikaivoliete.

Kohta 10.1, ehdotetaan lisättäväksi, että kemikaalien astiavarasto on sijoitettava tiiville, kantavalle alustalle ja katettava sekä varustettava suurimman varastoitavan säiliön tilavuutta 110 % vastaavalla tiiviillä suoja-altaalla. Varastoitaessa kemikaaleja sisätiloissa tulee varastotilan olla viemäröimätön tai kemikaalit säilyttää suoja-altaassa, joka on tilavuudeltaan vähintään 110 % suurimman varastoitavan säiliön tilavuudesta.

Kohta 10.3. Polttoainesäiliöitä ovat myös pienkoneiden tai autojen käyttöön tarkoitettun polttoaineen kannettavat säiliöt. Ne lienee tarpeellista rajata pois kohdista 10.3. - 10.5.

Ehdotetaan, että tätä määräystä laajennetaan kattamaan kaikki nestemäisten kemikaalien säiliöt. Ehdotetaan myös lisättäväksi, että jos ulkona sijaitsevan säiliön suoja-allasta ei ole katettu tai se ei ole umpinainen, siihen kertyvät hulevedet on johdettava hallitusti öljynerottimen kautta viemäriin tai jäteveden käsittelyjärjestelmään.

Lisäksi ehdotetaan, että pohjavesialueella kaksoisvaipparakenteinen säiliö on sijoitettava suoja-altaaseen tai allastetun nestetiiviin rakenteen päälle, jonka tilavuus on 110 % säiliön tilavuudesta.

Ehdotetaan myös, että annetaan määräyksiä kiinteän polttonesteen täyttö- ja jakelupaikan, jota ei ole rekisteröity YSL:n 116 §:n nojalla tai joka ei vaadi ympäristölupaa, sijoituspaikasta, alustasta ja välineistä mahdollisten vuotojen talteenottoa varten.

Kohta 10.5, ehdotetaan, että ympäristönsuojeluviranomainen voi hakemuksesta myöntää poikkeuksen maanalaisen öljysäiliön poistamisesta, mikäli säiliön poistaminen on taloudellisesti kohtuutonta tai poistaminen vaarantaa esimerkiksi asuinrakennuksen rakenteet. Poikkeamisesta ei saa aiheutua ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa.

Kohta 11.5. Esitetään lisättäväksi vaatimus maanomistajan luvasta.

Kohta 12.2. Määräyksessä todetaan "jätteen laadusta riippuen". Kohdassa 12.5. tulee esiin haitallisten aineiden pitoisuus. Kohdan 12.2. määritteen "jätteen laadusta riippuen" voisi muuttaa siten, että se viittaisi haitallisiin aineisiin, esimerkiksi "sen mukaan, sisältääkö jäte tai voiko se muodostaa haitallisia aineita".

Kohta 13.1, ehdotetaan, että kohdassa huomioidaan jätehuoltomääräysten jätteiden kuormaamiskielto taajamassa sijaitsevalla asuinkiinteistöllä tai sen välittömässä läheisyydessä klo 22–6 välisenä aikana.

Kohta 13.3. voidaan tulkita siten, että esimerkiksi ulkoilmakonsertti (=tapahtuma) olisi mahdollista järjestää tämän kohdan mukaisella ilmoituksella myös klo 21 jälkeen. Kohtaa 13.3 on tarkennettava ja ohjattava tapahtumajärjestäjät tekemään kohdan 13.5. (eli YSL §118) mukainen meluilmoitus. Nykyisessä muodossa kohta 13.3. on tarpeeton, koska laki määrää tekemään varsinaisen meluilmoituksen. Vaihtoehtona on rajata kohdan 13.3. tapahtumia selvästi esim. kellonajan mukaan. Ilmoituksesta annettavassa päätöksessä tulee huomioida asumisterveysasetuksen melurajat. Ne ovat esim matalataajuisen musiikkimelun kohdalla erittäin tiukat.

Kohta 14.1. lienee sinänsä oikein sanottu, mutta poikkeaminen ei saa koskea ympäristönsuojelulain määräyksiä. Niinpä ympäristönsuojelumääräyksen kohdasta 13.5. ja muista suoraan lakiin nojaavista määräyksistä poikkeamista ei voi myöntää. Lupaviranomainen varmasti ymmärtää asian, mutta poikkeamisluvan hakijoille kohta 14.1. ei välttämättä ole selkeä.

Liitteessä 1 on esitetty kartalla pohjavesialueet. Lukijalle olisi hyödyllistä, jos liitteessä olisi myös kartta kunnan ranta-alueista. Vaihtoehtoisesti kartta voisi olla saatavilla kunnan verkkosivuilla.

Turussa 29.9.2020

Suomen luonnonsuojeluliiton Varsinais-Suomen piiri ry

Puheenjohtaja Saija Porramo

Varapuheenjohtaja Pia Roering